

ข้อกำหนด
ฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2532)
ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484
ว่าด้วยการควบคุมการแปรรูปไม้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขข้อกำหนด ว่าด้วยการควบคุมการแปรรูปไม้ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2518 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ ผู้รับอนุญาตทำการแปรรูปไม้เพื่อการค้า และผู้รับอนุญาตตั้งโรงค้ำไม้แปรรูป ปฏิบัติดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด 30 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 2 ให้ยกเลิกข้อกำหนดดังต่อไปนี้

(1) ข้อกำหนด ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2520) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ว่าด้วยการควบคุมการแปรรูปไม้

(2) ข้อกำหนด ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2526) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ว่าด้วยการควบคุมการแปรรูปไม้

(3) ข้อกำหนด ฉบับที่ 16 (พ.ศ. 2528) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ว่าด้วยการควบคุมการแปรรูปไม้เพื่อประดิษฐ์กรรม

ข้อ 3 ผู้รับอนุญาตที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดนี้ มีดังนี้

(1) ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักร (โรงเลื่อยจักร)

(2) ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้แรงคน (โรงเลื่อยมือ)

(3) ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักรเพื่อประดิษฐ์กรรม

(4) ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้แรงคนเพื่อประดิษฐ์กรรม

(5) ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักรลักษณะอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

(6) ผู้รับอนุญาตทำการแปรรูปไม้เพื่อการค้าโดยใช้เครื่องจักร

(7) ผู้รับอนุญาตทำการแปรรูปไม้เพื่อการค้าโดยใช้แรงคน

(8) ผู้รับอนุญาตตั้งโรงค้ำไม้แปรรูป

หมวด 1

ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักร (โรงเลื่อยจักร)

ข้อ 4 ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักรขึ้นใหม่ ต้องก่อสร้างโรงงานและติดตั้งเครื่องจักรให้ดำเนินการแปรรูปไม้ได้ภายในกำหนดสองปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นซึ่งผู้รับอนุญาตร้องขอเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ก่อนระยะเวลาดังกล่าวสิ้นสุดลง อธิบดีกรมป่าไม้จะอนุญาตให้ยืดเวลาต่อไปอีกได้ไม่เกินสองปี หากไม่สามารถดำเนินการแปรรูปไม้ภายในระยะเวลาดังกล่าวให้สั่งพักใช้ใบอนุญาตและเพิกถอนใบอนุญาต

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่ผู้รับอนุญาตให้ย้ายสถานที่ตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักร หรือผู้รับโอนใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักรด้วย

ความในสองวรรคก่อน มิให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้รับอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือขอเลิกดำเนินการตั้งโรงงานแปรรูปไม้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ก่อนระยะเวลาตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดลง

ข้อ 5 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตขยายโรงงาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมป่าไม้

การขยายโรงงานหมายถึง

(1) การเพิ่มจำนวนโต๊ะเลื่อย เครื่องเลื่อย หรือเครื่องใช้สำหรับแปรรูปไม้

(2) การเปลี่ยนแปลงโต๊ะเลื่อย เครื่องเลื่อย หรือเครื่องใช้สำหรับแปรรูปไม้ให้มีขนาดเพิ่มขึ้น หรือ

(3) การเพิ่ม หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรที่ใช้เป็นต้นกำลังสำหรับชุดโต๊ะเลื่อย เครื่องเลื่อย หรือเครื่องใช้สำหรับแปรรูปไม้เพื่อให้มีกำลังเพิ่มขึ้น โดยไม่แจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบอนุญาตทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลง

หากฝ่าฝืนให้สั่งพักใช้ใบอนุญาตและงดต่ออายุใบอนุญาต มีกำหนดตั้งแต่วันที่ถึงห้าปี

ข้อ 6 ผู้รับอนุญาตต้องควบคุมดูแลการดำเนินกิจการของโรงงานแปรรูปไม้ให้ถูกต้องตามเงื่อนไขแห่งบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ หากปรากฏว่ามีไม้ไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ อยู่ในบริเวณโรงงาน ให้สั่งพักใช้ใบอนุญาตและเพิกถอน

ข้อ 7 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจโรงงานแปรรูปไม้ ได้มีคำสั่งให้หยุดทำการแปรรูปไม้ให้หยุดขนหรือเคลื่อนย้ายไม้ ให้กระทำหรือให้ละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้รับอนุญาต ผู้รับมอบอำนาจคนงาน หรือผู้รับจ้าง ต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้นทันที หากไม่ปฏิบัติตามให้สั่งพักใช้ใบอนุญาตและงดต่ออายุใบอนุญาตมีกำหนดตั้งแต่วันที่ถึงห้าปี

ข้อ 8 ผู้รับอนุญาตต้องจัดทำบัญชีไม้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ถูกต้องตามความเป็นจริงของแต่ละวัน หากฝ่าฝืนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องให้สั่งพักใช้ใบอนุญาต

ข้อ 9 ผู้รับอนุญาตต้องออกหนังสือกำกับไม้แปรรูปให้ถูกต้องตามความเป็นจริงทุกครั้งที่มีการนำไม้แปรรูปออกจากโรงงาน หากฝ่าฝืนให้สั่งพักใช้ใบอนุญาตและงดต่ออายุใบอนุญาตมีกำหนดตั้งแต่วันที่ถึงห้าปี

ข้อ 10 ผู้รับอนุญาตต้องเก็บรักษาบัญชีไม้และหลักฐานกำกับไม้ที่นำเข้าและจำหน่ายออกไว้ ณ สถานที่ที่ได้รับอนุญาต และต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันจำหน่ายไม้หมดจำนวน ตามหลักฐานควบคุมไม้แต่ละฉบับ หากฝ่าฝืนให้สิ่งพักใช้ใบอนุญาต และงดต่ออายุใบอนุญาต มีกำหนดตั้งแต่นั้นปีถึงสองปี

ข้อ 11 ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด ข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 13 ข้อ 16 ข้อ 18 ข้อ 19 หรือข้อ 20 ไม่ว่าผู้รับอนุญาตจะอยู่ในโรงงานหรือไม่ก็ตาม ผู้รับอนุญาตจะอ้างว่าเป็นการกระทำของคณงานหรือบุคคลอื่นไม่ได้ และไม่เป็นเหตุบรรเทาความผิดแต่อย่างใด

ข้อ 12 ผู้รับอนุญาตต้องจัดทำหลักเขตแสดงอาณาเขตบริเวณโรงงานตามที่ระบุในใบอนุญาต เว้นแต่บริเวณโรงงานมีรั้วล้อมหรือมีฝาผนังกัน

ผู้รับอนุญาตต้องจัดทำแผนผังแสดงรายละเอียดรายการเครื่องจักรต้นกำลัง โต๊ะเลื่อย เครื่องเลื่อย หรือเครื่องใช้สำหรับแปรรูปไม้ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและเป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งลงนามเป็นหลักฐาน แผนผังนี้ให้แสดงไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในโรงงานที่ได้รับอนุญาตนั้น

ผู้รับอนุญาตต้องเปิดประตูทางเข้าออกโรงงานไว้ตลอดเวลาที่ทำการแปรรูปไม้

หากฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ให้สิ่งพักใช้ใบอนุญาต

หากฝ่าฝืนวรรคสาม ให้สิ่งพักใช้ใบอนุญาต และงดต่ออายุใบอนุญาต มีกำหนดตั้งแต่นั้นปีถึงสามปี

ข้อ 13 ถ้าผู้รับอนุญาตมีสถานที่รวมหมอนไม้ซึ่งตนเป็นผู้รับอนุญาตทำออกเอง หรือรับโอนมาจากผู้อื่นไว้นอกบริเวณอาณาเขตโรงงานตามข้อ 12 ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบอนุญาตให้ใช้สถานที่นั้นเป็นที่รวมหมอนไม้ก่อน

ผู้รับอนุญาตต้องจัดทำหลักเขตและแผ่นป้ายแสดงชื่อผู้รับอนุญาต ณ สถานที่รวมหมอนไม้ดังกล่าว

ผู้รับอนุญาตต้องรับผิดชอบดูแลไม้ที่มีไม้ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ว่าด้วยการป่าไม้อยู่ในเขตที่รวมหมอนไม้ดังกล่าว

หากฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ให้สิ่งพักใช้ใบอนุญาต

หากฝ่าฝืนวรรคสาม ให้สิ่งพักใช้ใบอนุญาตและเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ 14 ผู้รับอนุญาตต้องอยู่ดูแลกิจการแปรรูปไม้ด้วยตนเอง หากไม่อาจอยู่ดูแลกิจการด้วยตนเองได้ ต้องจัดให้มีตัวแทนเป็นลายลักษณ์อักษรตามแบบที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด เพื่ออำนวยความสะดวกและตอบคำถามแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

การตั้งตัวแทนตามวรรคหนึ่ง ต้องปิดหนังสือการตั้งตัวแทนไว้ ณ ที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายในสถานที่ที่ได้รับอนุญาต และต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบอนุญาตทราบภายใน 7 วัน นับแต่วันตั้งตัวแทน

หากฝ่าฝืนให้สิ่งพักใช้ใบอนุญาต

ข้อ 15 ถ้าผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อ 8 ข้อ 10 ข้อ 12 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ข้อ 13 วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือข้อ 14 แห่งข้อกำหนดนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกใบอนุญาตสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับอนุญาตปฏิบัติหรือแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน และไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน นับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าได้ทราบคำสั่ง

หมวด 2

ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้แรงคน (โรงเลื่อยมือ)

ข้อ 16 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตติดตั้ง หรือใช้เครื่องจักรกลใด ๆ ทำการแปรรูปไม้ หากฝ่าฝืนให้สิ่งพักใช้ใบอนุญาตและเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ 17 ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติและรับผิดชอบตามข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 13 ข้อ 14 และข้อ 15 แห่งข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

หมวด 3

ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักรเพื่อประดิษฐ์กรรม

ข้อ 18 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตขยายโรงงาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมป่าไม้ การขยายโรงงานหมายถึง

(1) การเพิ่มจำนวนโต๊ะเลื่อย เครื่องเลื่อย หรือเครื่องใช้สำหรับแปรรูปไม้

(2) การเปลี่ยนแปลงโต๊ะเลื่อย เครื่องเลื่อย หรือเครื่องใช้สำหรับแปรรูปไม้ให้มีขนาด

เพิ่มขึ้นหรือ

(3) การเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรที่ใช้เป็นต้นกำลังหรือชุดโต๊ะเลื่อย เครื่องเลื่อย หรือเครื่องใช้สำหรับแปรรูปไม้เพื่อให้มีกำลังเพิ่มขึ้น

หากฝ่าฝืนให้สิ่งพักใช้ใบอนุญาต และงดต่ออายุใบอนุญาต มีกำหนดตั้งแต่นั้นปี ถึงสามปี

ข้อ 19 ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้เพื่อผลิตสิ่งสำเร็จรูป จะจำหน่าย จ่าย โอน หรือนำออกจากโรงงานได้เฉพาะสิ่งสำเร็จรูปตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือในหลักฐานการอนุญาตเท่านั้น ห้ามมิให้จำหน่าย จ่าย โอน หรือนำไม้แปรรูปออกจากโรงงาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ใส่กบ เขาะร่อง รางลิ้น ซอยไม้ หรือกระทำด้วยประการอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันนี้ จะจำหน่าย จ่าย โอน หรือนำออกจากโรงงานได้ เฉพาะไม้ที่ได้ผ่านกรรมวิธีตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือในหลักฐานการอนุญาตเท่านั้น ห้ามมิให้จำหน่าย จ่าย โอน หรือนำไม้แปรรูปที่ยังมิได้ผ่านกรรมวิธีตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือในหลักฐานการอนุญาต ออกจากโรงงาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

หากฝ่าฝืนให้สิ่งพักใช้ใบอนุญาต และงดต่ออายุใบอนุญาตมีกำหนดตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี

ข้อ 20 ห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตผลิตผลิตภัณฑ์จำพวก ถ้วย โถ โอ ซาม ชัน พาน จาน ถาด สลัดโบว์ กระติก ครก หม้อ อ่าง ถ้วยแก้ว เขียง หรือผลิตภัณฑ์ดังกล่าวที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น ซึ่งทำจาก ไม้หวงห้ามที่เป็นไม้สัก พยูง ชิงชัน ประดู่ มะค่าโมง ชะเงาะ มะเกลือ หรือชนิดไม้ที่รัฐมนตรีกำหนด เพิ่มเติมตามมาตรา 53 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ไม่ว่าจะเป็ไม้ขึ้นเดียวหรือ หลายขึ้นที่ไม่ได้ตัดหรือประสานจากไม้ขึ้นเล็กหลายขึ้นรวมเป็นไม้ขึ้นเดียว

หากฝ่าฝืนให้สิ่งพักใช้ใบอนุญาต และงดต่ออายุใบอนุญาตมีกำหนดตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี

ข้อ 21 ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติและรับผิดชอบตามข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 13 ข้อ 14 และข้อ 15 แห่งข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

หมวด 4

ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้เครื่องจักรลักษณะอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

ข้อ 22 ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติและรับผิดชอบตามข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 13 ข้อ 14 ข้อ 15 ข้อ 18 ข้อ 19 และข้อ 20 แห่งข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

หมวด 5

ผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้โดยใช้แรงคนเพื่อประดิษฐกรรม

ข้อ 23 ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติและรับผิดชอบตามข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 13 ข้อ 14 ข้อ 15 ข้อ 16 ข้อ 19 และข้อ 20 แห่งข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

หมวด 6

ผู้รับอนุญาตทำการแปรรูปไม้เพื่อการค้าโดยใช้เครื่องจักร

ข้อ 24 ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติและรับผิดชอบตามข้อ 5 ข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 13 ข้อ 14 และข้อ 15 แห่งข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

หมวด 7

ผู้รับอนุญาตทำการแปรรูปไม้เพื่อการค้าโดยใช้แรงคน

ข้อ 25 ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติและรับผิดชอบตามข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 ข้อ 12 ข้อ 13 ข้อ 14 ข้อ 15 และข้อ 16 แห่งข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

หมวด 8

ผู้รับอนุญาตตั้งโรงค้ำไม้แปรรูป

ข้อ 26 ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติและรับผิดชอบตามข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 8 ข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 14 และข้อ 15 แห่งข้อกำหนดนี้โดยอนุโลม

ให้ไว้ ณ วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2532

(ลงนาม) สนั่น ขจรประศาสน์

(พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 107 ตอนที่ 1 วันที่ 1 มกราคม 2533)